

ALEGERI PARLAMENTARE 2025: SECȚIILE DE VOTARE PESTE HOTARE

ASOCIAȚIA ADEPT
AUGUST 2025

Acest produs a fost realizat de Asociația ADEPT, cu susținerea proiectului „Consolidarea rezilienței democratice în Moldova”, implementat de PNUD Moldova și finanțat de Norvegia, Canada, Suedia și Danemarca. Conținutul acestui material aparține autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunea ONU, inclusiv a PNUD, a statelor membre ale ONU sau a donatorilor.

Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT este un centru independent, de analiză și consultanță privind procesul decizional, politic, electoral și social-economic din Republica Moldova și din regiune. Misiunea ADEPT constă în promovarea valorilor democratice și sprijinirea participării active a cetățenilor la viața publică.

De la înființarea sa în 2000, ADEPT a fost în prima linie a demersurilor pentru buna guvernare, integritatea electorală și implicarea civică prin cercetare, advocacy și informare publică. Din 2018, ADEPT deține Secretariatul Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte (CALC), o platformă care reunește organizații ale societății civile pentru a asigura transparența, incluziunea și integritatea proceselor electorale din Republica Moldova.

Cercetăm procese | Responsabilizăm guvernarea | Informăm cetățenii

Sumar executiv

Organizarea secțiilor de votare în afara țării este fundamentală pentru respectarea dreptului constituțional la vot al cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare. Pentru scrutinul parlamentar din 28 septembrie 2025, autoritățile au aprobat constituirea a 301 secții de votare în 41 de state, inclusiv patru dedicate votului prin corespondență. Aceasta reprezintă o creștere de circa 30% față de alegerile parlamentare din 2024. Procesul decizional despre numărul și amplasarea secțiilor de votare în afara țării implică propunerea Ministerului Afacerilor Externe, dinamica participării la scrutinele anterioare și pe datele înregistrării prealabile.

Scopul principal al studiului este de a analiza participarea alegătorilor din diaspora la ultimele trei scrutine naționale și de a evalua în ce măsură infrastructura electorală existentă răspunde necesităților acestora. Analiza urmărește să fundamenteze deciziile privind numărul și amplasarea secțiilor de votare peste hotare pentru alegerile parlamentare din 2025, având ca repere cadrul legal, datele statistice privind prezența la vot, concentrarea geografică a comunităților de cetățeni moldoveni și considerentele de securitate.

Analiza ultimelor trei scrutine naționale (prezidențiale 2020 și 2024, parlamentare 2021) arată o participare constantă și în creștere a alegătorilor din afara țării, ceea ce justifică extinderea infrastructurii electorale.

Țările cu cele mai mari comunități de votanți – Franța, Germania, Italia, Marea Britanie și România – au înregistrat la fiecare scrutin un număr de alegători de câteva ori mai mare pe secție decât media din țară. Aici a fost aplicat strict criteriul proporționalității, iar noile secții suplimentare urmăresc să reducă aglomerația și să asigure acces egal.

În Canada, SUA și Spania, dispersia geografică a alegătorilor a impus luarea în considerare și a distanței dintre localități. În Rusia și Israel, din motive de securitate, numărul secțiilor a fost redus sau menținut strict la nivelul misiunilor diplomatice. În schimb, în state precum Austria, Grecia sau Olanda s-au propus secții suplimentare pentru a răspunde nevoilor unor comunități aflate la mari distanțe de capitale.

Statele cu comunități mai mici, dar stabile – între 300 și 5.000 alegători – au menținut în general 1–2 secții în cadrul misiunilor diplomatice, cu unele ajustări punctuale. Cazuri speciale, precum Belarus au ridicat semne de întrebare prin creșteri neobișnuite ale participării între tururile scrutinelor din 2024.

1. Cadrul legal privind votarea în străinătate

Dreptul cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare de a participa la alegeri este garantat din 1994. Până în anul 2010, votarea se organiza exclusiv în cadrul misiunilor diplomatice. Prin Legea nr. 119 din 18 iunie 2010 s-a extins posibilitatea constituirii secțiilor de votare și în afara acestora, cu acordul autorităților statelor gazdă, în conformitate cu recomandările Consiliului Europei privind facilitarea votului cetățenilor din diaspora.

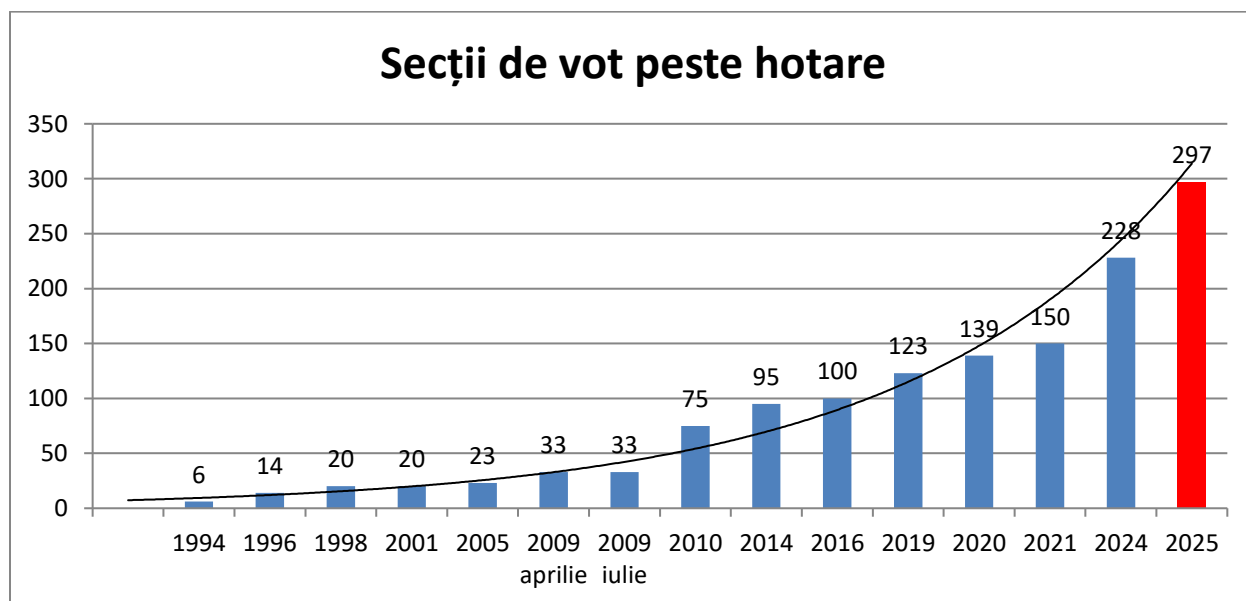
[Noul Cod electoral](#) (adoptat la 8 decembrie 2022) stabilește că secțiile de votare în străinătate se constituie prin decizia Comisiei Electorale Centrale (CEC), cu avizul Ministerului Afacerilor Externe (MAE), în două categorii de locații: (i) în cadrul misiunilor diplomatice și consulare; (ii) în localități unde se află cel puțin 500 de cetățeni ai Republicii Moldova. Fundamentul principal al acestei decizii îl constituie participarea alegătorilor la ultimele trei scrutine, completată de datele înregistrării prealabile.

În baza Articolului 39 din Codul electoral, MAE are competența de a elabora lista preliminară a secțiilor de votare în străinătate. Procesul de fundamentare a acestei liste s-a realizat pornind de la configurația existentă la alegerile parlamentare din 2024, cu menținerea, în linii mari, a amplasamentelor geografice pe țări și localități. Totodată, MAE a procedat la ajustarea numărului și locațiilor secțiilor, având în vedere concentrarea numerică a cetățenilor moldoveni, media de alegători per secție la scrutinele precedente, precum și factorii geografici care influențează accesibilitatea, în special dimensiunile statelor și distanțele dintre centrele urbane.

O categorie aparte o constituie statele aflate în situații de conflict armat, precum Israel, Federația Rusă și Ucraina, unde s-a propus menținerea exclusivă a secțiilor de votare în sediile misiunilor diplomatice, cu posibilitatea extinderii ulterioare în funcție de evoluția securității. În același timp, lista preliminară include, pentru prima dată, constituirea de secții în state unde anterior nu au existat, dar unde se confirmă prezența semnificativă a cetățenilor Republicii Moldova, precum Finlanda, Islanda, Luxemburg și Kazahstan.

Ca rezultat, MAE a propus, iar CEC a acceptat [constituirea a 297](#) de secții de votare în 41 de state și patru secții pentru votul prin corespondență, ceea ce reprezintă o creștere de aproximativ 30% față de scrutinul parlamentar din 2024. Această majorare este motivată în principal de participarea sporită a cetățenilor moldoveni aflați peste hotare la alegerile prezidențiale din 2024, care a demonstrat necesitatea extinderii infrastructurii electorale în diaspora.

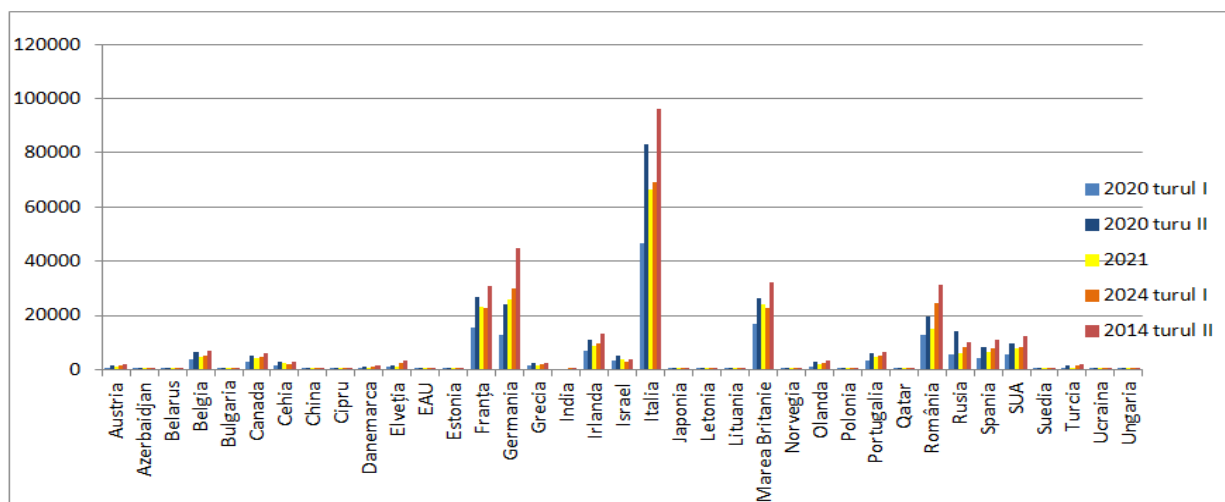
Figura 1. Evoluția numărului de secții de votare constituite în străinătate la alegerile din Moldova

2. Votarea în Secțiile de vot din străinătate (SVS) la ultimele trei scrutine

Potrivit legislației electorale, punct de referință de bază pentru constituirea SVS îl reprezintă statistica privind participarea alegătorilor în localitățile de pe teritoriul diferitelor state la ultimele trei scrutine: alegerile prezidențiale din 2020 (două tururi de scrutin), alegerile parlamentare din 2021 și alegerile prezidențiale din 2024 (două tururi). O imagine panoramică a numărului de alegători la aceste trei scrutine este suficient de informativă pentru a înțelege unde, peste hotare, și în ce proporții se regăsesc cetățenii moldoveni dispuși să participe la votare.

Figura 2. Imagine panoramică a numărului votanților în SVS la ultimele trei scrutine

Respectiv, desprindem câteva grupuri de țări unde cetățenii Republicii Moldova votează într-un număr mai mare sau mai mic:

Grup	Număr de alegători care votează	Țări
Grupul I	20.000 – 100.000	Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, România
Grupul II	5.000 – 15.000	Belgia, Canada, Irlanda, Portugalia, Rusia, Spania, SUA
Grupul III	1.000 – 5.000	Austria, Cehia, Danemarca, Grecia, Elveția, Israel, Olanda, Turcia
Grupul IV	300 – 1.000	Belarus, Bulgaria, Cipru, Emiratele Arabe Unite, Norvegia, Polonia, Suedia, Ucraina, Ungaria
Grupul V	Până la 300	Azerbaidjan, China, Estonia, Letonia, Lituania, India, Japonia, Qatar

Pentru fiecare scrutin, constituirea secțiilor de votare în străinătate este determinată de un set de indicatori și factori obiectivi, menite să asigure exercitarea dreptului de vot în condiții optime pentru cetățenii aflați peste hotare. Un prim criteriu este **numărul mediu de alegători per secție**, care servește drept reper pentru majorarea sau diminuarea numărului de secții, în vederea fluidizării procesului electoral, reducerii cozilor înregistrate la scrutinele precedente, eficientizării activității personalului electoral și economisirii timpului alegătorilor, ceea ce contribuie și la diminuarea numărului de plângeri.

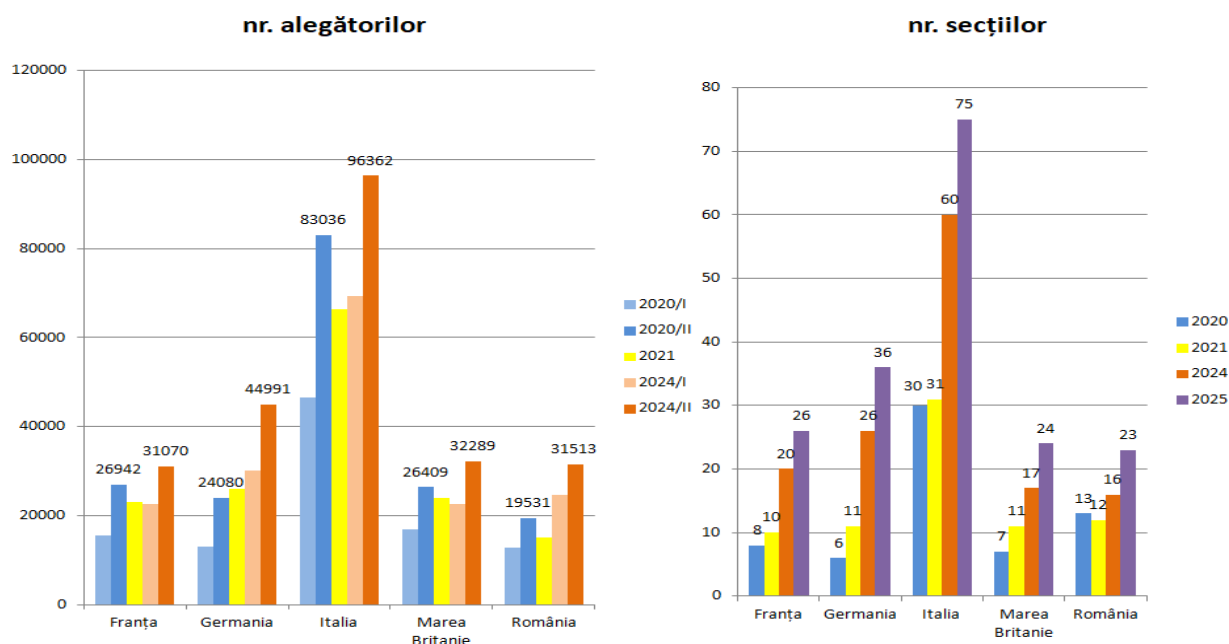
Un alt criteriu îl reprezintă **clusterizarea localităților cu prezență semnificativă a cetățenilor moldoveni**, realizată pe baza datelor furnizate de misiunile diplomatice, a statisticilor electorale anterioare și a înregistrărilor prealabile. Această metodă permite identificarea celor mai accesibile și eficiente locații pentru deschiderea secțiilor de votare.

De asemenea, **distanța dintre centrele urbane în statele cu suprafețe geografice extinse** constituie un element esențial în fundamentarea deciziei, în special acolo unde se află comunități de cel puțin 500 de cetățeni ai Republicii Moldova.

3.1. Grupul I: Corelația dintre numărul de alegători și cel al secțiilor de votare la ultimele trei scrutine

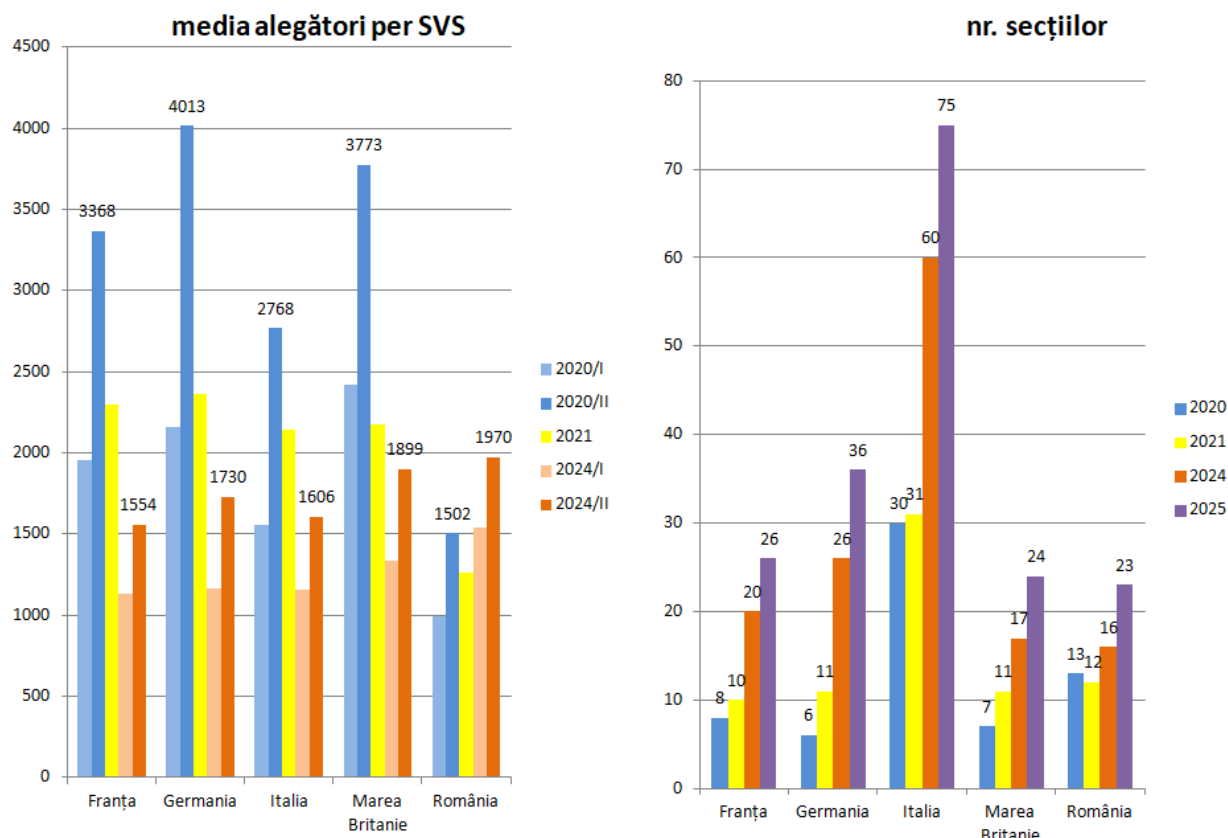
Cele cinci state incluse în Grupul I, unde numărul alegătorilor variază între 20.000 și 100.000, sunt toate membre ale Uniunii Europene (UE). La ultimele trei scrutine, numărul mediu de alegători per secție de votare în străinătate (SVS) din aceste state a fost de câteva ori mai mare decât media înregistrată pe teritoriul național (aproximativ 700 alegători/secție). În consecință, pentru scrutinul din anul 2025, în statele din Grupul I se aplică cu precădere criteriul proporționalității la constituirea secțiilor de votare suplimentare.

Figura 3. Statele din Grupul I: Numărul alegătorilor per țară raportat la numărul SVS

Datele prezentate în figura anterioară indică faptul că majorarea numărului de SVS în statele din Grupul I urmează, în mod obișnuit, creșterea numărului de participanți la scrutinul precedent. Astfel, propunerea de majorare a numărului secțiilor de votare pentru scrutinul din 28 septembrie 2025 are la bază criteriul proporționalității. Pentru confirmarea acestei tendințe este utilă compararea evoluției ratei medii de participare per SVS cu dinamica creșterii numărului de secții.

Figura 4. Statele din Grupul I: Evoluția numărului mediu de alegători per SVS raportat la numărul acestora

Din analiza datelor referitoare la ultimul scrutin prezidențial (2024) reiese că numărul mediu de alegători per SVS a fost relativ uniform, oscilând între aproximativ 1.500 și 1.900 de alegători. Această valoare reflectă aplicarea corectă a principiului proporționalității în majorarea numărului de secții de votare.

3.2. Grupul II: Corelația dintre numărul de alegători și cel al secțiilor de votare la ultimele trei scrutine

Grupul II se caracterizează printr-o situație distinctă, determinată de dimensiunile geografice extinse și de modul de concentrare a alegătorilor moldoveni preînregistrați. Pentru aceste state, criteriul proporționalității între numărul alegătorilor și numărul secțiilor de votare în străinătate (SVS) este completat de criteriul distanței dintre principalele aglomerații de alegători.

Această particularitate este relevantă în special pentru **Canada, Statele Unite ale Americii și Spania**, unde comunitățile de alegători sunt dispersate pe suprafețe mari, dar prezintă o concentrare relativ uniformă, în cazul Spaniei, de-a lungul litoralului Peninsulei Iberice.

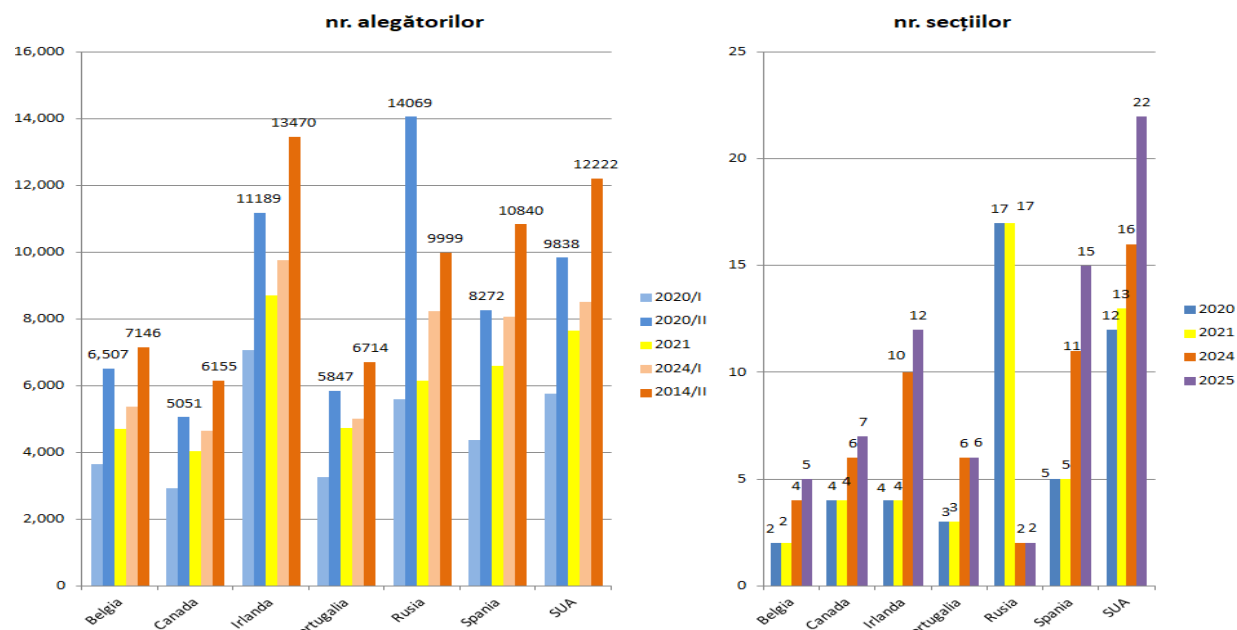
Federația Rusă constituie o excepție în cadrul Grupului II. La alegerile prezidențiale din 2024, din considerente de securitate, numărul secțiilor de votare a fost redus de la 17 la doar 2, ambele fiind amplasate în sediul misiunii diplomatice din Moscova. Din acest motiv, situația Federației Ruse necesită o analiză separată.

Figura 5. Amplasarea SVS în Canada SUA și Spania

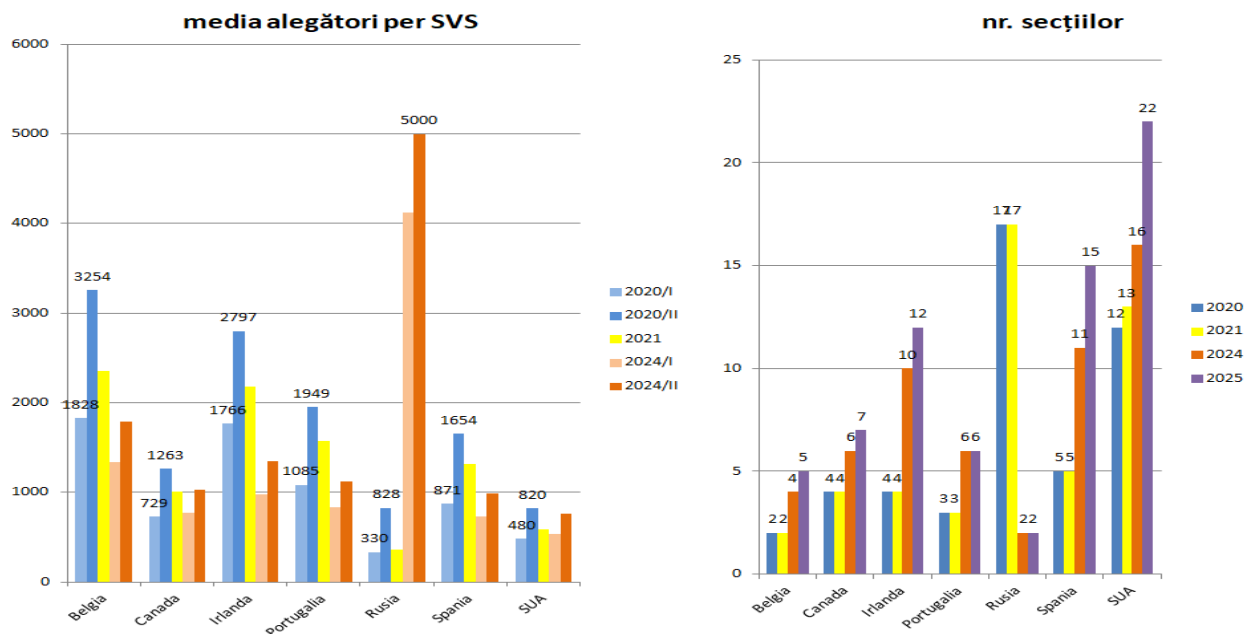
Oricum, și pentru Grupul II de state este caracteristică corelația destul de strânsă dintre creșterea numărului de alegători și a numărului secțiilor de votare.

Figura 6. Grupul II: Numărul alegătorilor per țară raportat la numărul SVS

Corelația dintre numărul de alegători per SVS și numărul acestora din urmă este sugestivă pentru inițiative de deschidere a SVS suplimentare sau micșorarea numărului acestora.

Figura 7. Grupul II: Evoluția numărului mediu de alegători per SVS raportat la numărul acestora

Conform datelor ilustrate anterior, numărul mediu de alegători per SVS în statele Grupului II a variat între aproximativ 800 și 1.800 de alegători. În consecință, majorarea semnificativă a numărului de secții de votare a fost propusă, în principal, pentru statele unde distanțele dintre localitățile cu comunități moldovenești sunt considerabile – în special Statele Unite ale Americii și Spania.

În ceea ce privește Federația Rusă, s-a menționat deja că situația este una particulară, determinată de considerente de securitate. Totuși, merită subliniat că, în primul tur al alegerilor prezidențiale din 2020 și la alegerile parlamentare din 2021, media a fost de circa 350 alegători per SVS. Spre deosebire de aceste scrutine, la alegerile prezidențiale din 2024, în cele două secții de votare organizate pe lângă misiunea diplomatică din Moscova, în turul al doilea, s-au epuizat toate buletinele de vot disponibile.

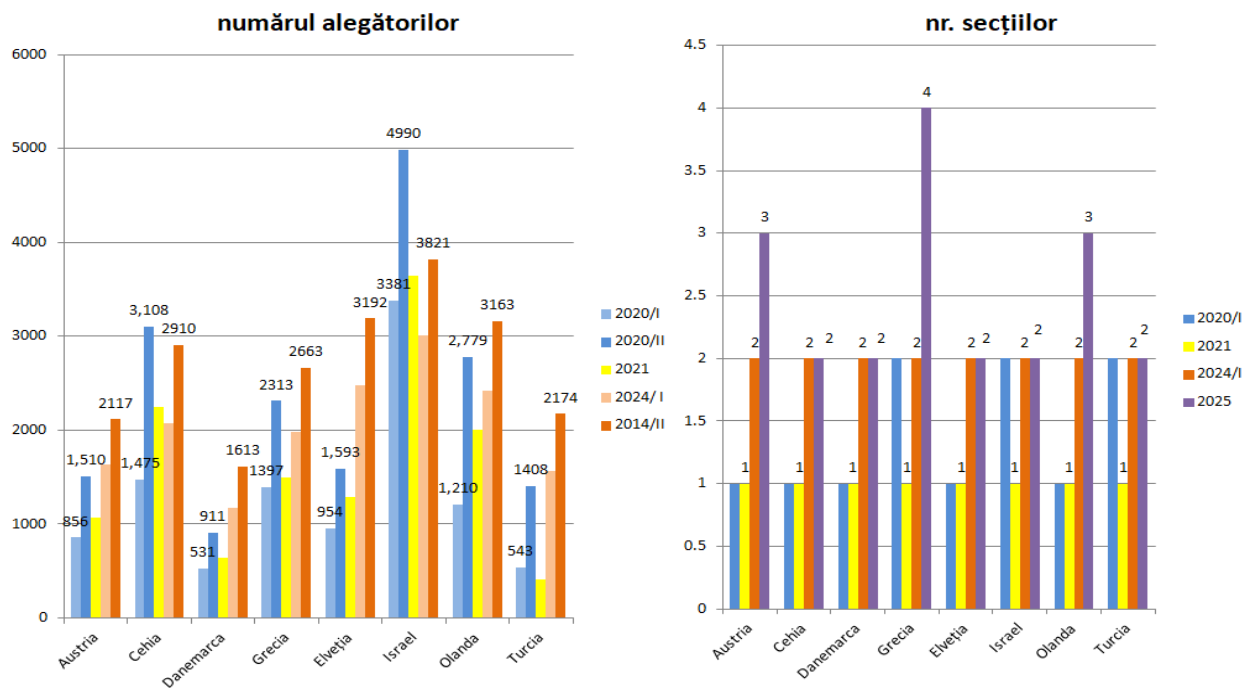
3.3. Grupul III: Numărul alegătorilor per țară raportat la numărul SVS

Grupul III cuprinde state în care numărul alegătorilor prezenți la vot se situează între 1.000 și 5.000 de persoane. Acestea sunt, în majoritatea cazurilor, state de dimensiuni geografice reduse, cu excepția Turciei, care se evidențiază printr-o suprafață extinsă.

În aceste state, la ultimele trei scrutine, numărul secțiilor de votare în străinătate (SVS) a variat între 1 și 2 unități, constituite, de regulă, în cadrul misiunilor diplomatice.

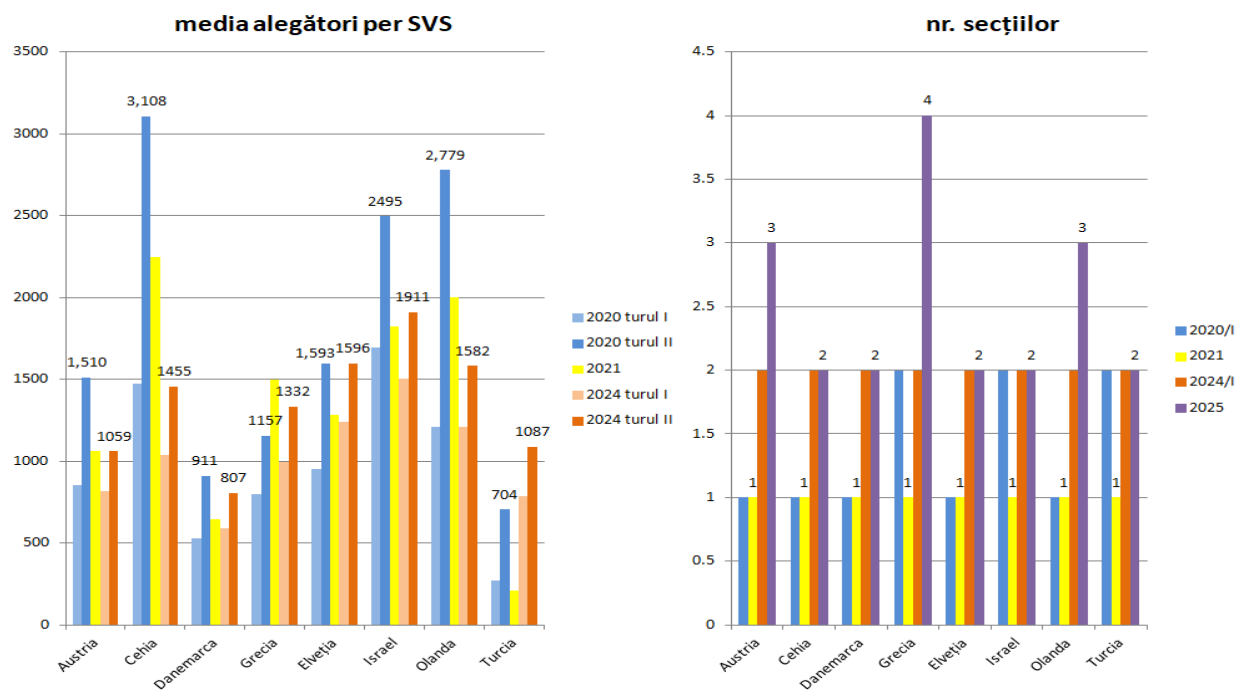
Din Grupul III (1 mie ÷ 5 mii alegători) fac parte state de dimensiuni geografice relativ mici, cu excepția Turciei. În aceste state, de-a lungul ultimelor trei scrutine, numărul SVS a fost de 1 ÷ 2 unități, constituite, de obicei, în misiunile diplomatice.

Figura 8. Grupul III: Numărul alegătorilor per țară raportat la numărul SVS

Media alegătorilor per SVS pentru statele Grupului III a variat la ultimul scrutin din 2024 de la aproximativ 800 alegători, în Danemarca, la aproximativ 1900, în Israel, unde SVS au fost constituite doar în misiunea diplomatică din considerente de securitate.

Figura 9. Grupul III: Evoluția numărului mediu de alegători per SVS raportat la numărul acestora

Constituirea secțiilor de votare suplimentare pentru scrutinul din 28 septembrie 2025 a fost propusă pentru Austria – 1, Grecia – 2, și Olanda – 1. În cazul Austriei, secția de votare suplimentară s-a propus a fi constituită în sediul Consulatului Onorific al Republicii Moldova aflat în orașul Klagenfurt am Wörthersee, la o distanță de mai bine de 300 km de Viena. Constituirea a două SVS suplimentare în Grecia, pe Insula Creta și în orașul Thessaloniki, aflat la 500 km distanță de Athena, de asemenea este fundamentată de considerente de distanță și dificultăți de transport.

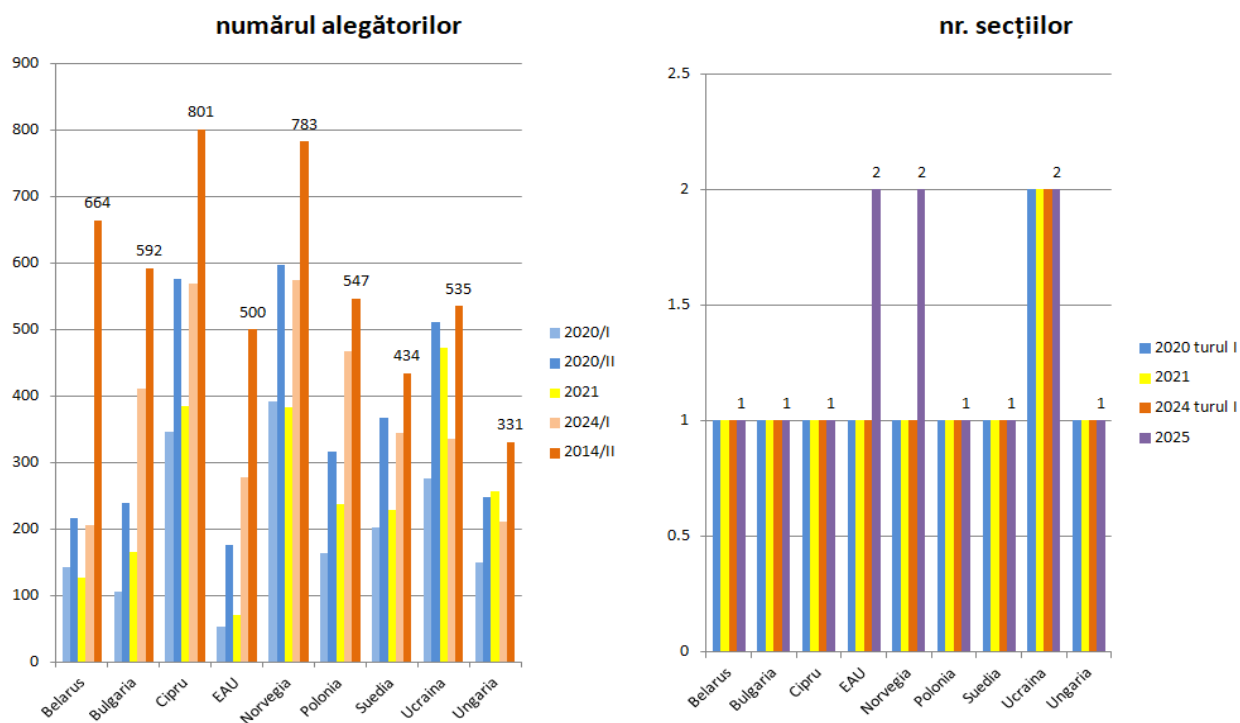
3.4. Grupul IV: Numărul alegătorilor per țară raportat la numărul SVS

Din Grupul IV fac parte state în care numărul alegătorilor este cuprins între 300 și 1.000 de persoane. La scrutinele precedente, în aceste state au fost constituite secții de votare în străinătate (SVS) exclusiv în cadrul misiunilor diplomatice.

La alegerile prezidențiale din 2024, numărul alegătorilor din statele Grupului IV a înregistrat o creștere moderată, de aproximativ 15–20% față de alegerile parlamentare din 2021. Aceeași tendință s-a manifestat și între turul I și turul II al alegerilor prezidențiale din 2024. O excepție a constituit-o Belarus, unde participarea din turul II a fost mai mare cu 230% comparativ cu turul I. Acest fenomen a fost interpretat drept [transportare organizată a alegătorilor](#), nepermisă de Codul electoral.

Pentru scrutinul din 28 septembrie 2025, Ministerul Afacerilor Externe a propus constituirea unei secții de votare suplimentare în Norvegia, având în vedere dimensiunile geografice ale țării, și în Emiratele Arabe Unite, unde, în ultimul deceniu, numărul cetățenilor moldoveni s-a majorat semnificativ.

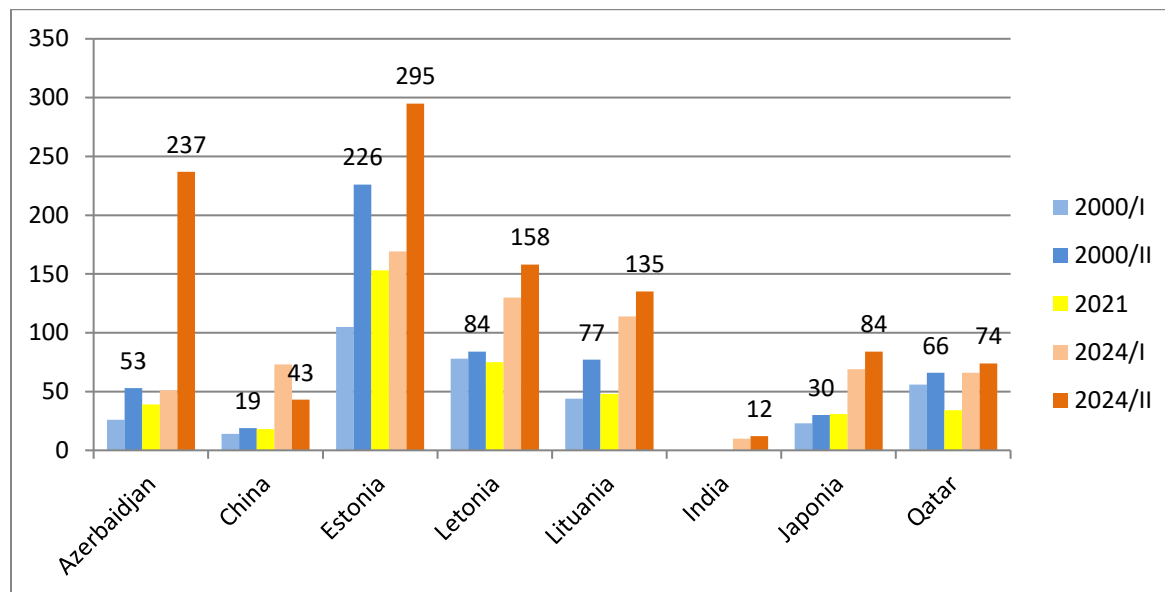
Figura 10. Grupul IV: Numărul alegătorilor per țară raportat la numărul SVS

3.5. Grupul V: Numărul alegătorilor per țară raportat la numărul SVS

Din Grupul V (până la 300 alegători) fac parte state în care la alegerile precedente a fost constituită câte o singură secție de votare în misiunile diplomatice. Singurul lucru remarcabil pentru acest grup de state îl reprezintă numărul de alegători în turul II al prezidențialilor din 2024, care a fost cu aproximativ 370% mai mare decât în turul I. Această anomalie are aceeași explicație ca și în cazul Belarusului – transportarea organizată a alegătorilor.

Figura 11. Grupul V: Numărul alegătorilor în SVS

4. Concluzii

La 24 august 2025, Comisia Electorală Centrală a decis constituirea a 301 secții de votare în străinătate – 297 pentru votarea în ziua alegerilor și patru pentru votul prin corespondență, în baza propunerilor Ministerului Afacerilor Externe, a dinamicii participării alegătorilor la ultimele scrutine și a datelor privind înregistrarea prealabilă. Analiza confirmă necesitatea extinderii infrastructurii electorale în diaspora, având în vedere creșterea constantă a participării cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare.

Majorarea numărului de secții a fost realizată proporțional cu nivelul participării electorale, pentru a asigura un acces mai echitabil la procesul de vot și pentru a evita aglomerările excesive constatate în scrutinele precedente.

Totodată, statele aflate în conflict armat sau în situații de risc de securitate – precum Federația Rusă, Israel și Ucraina – fac obiectul unor reguli speciale. În aceste cazuri, secțiile de votare au fost menținute exclusiv la sediile misiunilor diplomatice, cu posibilitatea ajustării ulterioare în funcție de evoluția contextului de securitate.